

## PROGRAM STUDIÓW

Program obowiązuje od roku akademickiego: 2019/2020

1. **KIERUNEK STUDIÓW: ZDROWIE PUBLICZNE**
2. **KOD ISCED: 0919 GRUPA :** Zdrowie i opieka społeczna, Nazwa: Zdrowie gdzie indziej niesklasyfikowane
3. **FORMA/FORMY STUDIÓW: STACJONARNA**
4. **LICZBA SEMESTRÓW: 6**
5. **TUTUŁ ZAWODOWY NADAWANY ABSOLWENTOM: LICENCJAT**
6. **PROFIL KSZTAŁCENIA: OGÓLNOAKADEMICKI**
7. **DZIEDZINA NAUKI/SZTUKI: NAUKI MEDYCZNE I NAUKI O ZDROWIU**
8. **DYSCYPLINA NAUKOWA/ARTYSTYCZNA\*** (dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż 1 dyscypliny wskazuje się dyscyplinę wiodącą, w ramach której będzie uzyskiwana ponad połowa punktów ECTS oraz określa liczbę punktów ECTS dla każdej z przypisanych dyscyplin):**NAUKI O ZDROWIU - 180 ECTS**
9. **Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 180**
  - 1) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: **107 ECTS** (studia stacjonarne) ,
  - 2) liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną w działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów w wymiarze większym niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS): **92 ECTS**
  - 3) liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując zajęcia podlegające wyborowi (co najmniej 30% ogólnej liczby punktów ECTS): **54 ECTS**
  - 4) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejsza niż 5 ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne: **5 ECTS**

10. Łączna liczba godzin zajęć: **4566**- w tym liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: **2696** (studia stacjonarne).

**Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość-36 godzin (w tym wykłady-18 godzin, ćwiczenia-18 godzin)**

11. **Koncepcja i cele kształcenia** (w tym opis sylwetki absolwenta):

Podstawowym celem kształcenia na studiach pierwszego stopnia z zakresu zdrowia publicznego jest wykształcenie specjalistów posiadających kompetencje niezbędne do kształtowania polityki zdrowotnej, planowania, wdrożenia, monitorowania oraz oceny skuteczności interwencji prozdrowotnych w zakresie wykonawczym, jak również posiadających podstawowe umiejętności związane z zarządzaniem zasobami niezbędnymi do realizacji polityki zdrowotnej państwa na różnych szczeblach organizacyjnych: instytucji samorządowych, rządowych, instytucji pozarządowych oraz organizacji udzielających świadczeń w zakresie zdrowia. Podstawowe umiejętności w zakresie zarządzania stanowią właściwy punkt wyjścia do ich podnoszenia.(np. na drodze studiów II i III stopnia lub podyplomowych). Absolwent powinien być przygotowywany do wypełniania swoich zadań niezależnie od zmieniających się warunków politycznych, ekonomicznych, ekologicznych, gospodarczych, prawnych lub technologicznych. Zatem celami ogólnymi kształcenia na pierwszym stopniu zdrowia Publicznego jest przygotowanie studentów do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego poprzez:

1. Dostarczenie wiedzy pozwalającej uzyskać kwalifikacje umożliwiające zatrudnienie absolwenta w zakładach opieki zdrowotnej, oraz instytucjach zajmujących się szeroko rozumianą ochroną i promocją zdrowia.
2. Dostarczenie zaawansowanej wiedzy i kształtowanie umiejętności w zakresie: rozpoznawania biologicznych i środowiskowych uwarunkowań zdrowia człowieka, zbiorowości ludzi oraz wzajemnych między nimi relacji; rozpoznawania biologicznych, środowiskowych, demograficznych, społecznych i psychologicznych zagrożeń zdrowia zbiorowości ludzi; realizowania ustawowych kontroli i ocen stanu sanitarno-epidemiologicznego społeczeństwa i środowiska na szczeblu regionalnym; komunikowania wyników ocen stanu sanitarno-epidemiologicznego jednostkom nadrzędnym; gromadzenia danych o sytuacji zdrowotnej zbiorowości; realizowania programów dotyczących profilaktyki oraz opieki i rehabilitacji psychospołecznej; wdrażania i koordynowania programów oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia; gromadzenia danych dotyczących ekonomiki i zarządzania ochroną zdrowia w środowisku lokalnym oraz korzystania z fachowego piśmiennictwa obcojęzycznego.
3. Kształtowanie umiejętności pozwalających uzyskać kompetencje do zajmowania wykonawczych stanowisk w zakładach opieki zdrowotnej, realizowania świadczeń zdrowotnych, pełnienia różnorodnych funkcji związanych z promocją i ochroną zdrowia w instytucjach państwowych, samorządowych, społecznych i prywatnych.

12. **EFEKTY UCZENIA SIĘ:**

Objaśnienie oznaczeń:

ZP (przed podkreślnikiem)– kierunkowe efekty kształcenia 1A-studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki

Po podkreślniku:

W - kategoria wiedzy

U - kategoria umiejętności

K - kategoria kompetencji społecznych

Symbole efektów uczenia się dla kierunku	Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent:	Odniesienie efektów uczenia się do:	
		uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (ustawa o ZSK)	charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–7 Polskiej Ramy Kwalifikacji rozporządzenie MNiSW
<b>w zakresie WIEDZY</b>			
ZP1A_W01	posiada pogłębiony zakres wiedzy z zakresu budowy i czynności poszczególnych układów i narządów niezbędnych do zrozumienia procesów biologicznych zachodzących w organizmie człowieka.	P6U_W	P6S_WG

ZP1A_W02	posiada ogólną wiedzę na temat etiologii, patogenezы, diagnostyki i leczenia wybranych chorób, ze szczególnym uwzględnieniem chorób o znaczeniu społecznym.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
ZP1A_W03	zna pojęcia opisujące stan zdrowia społeczeństwa, mechanizmy psychospołeczne związane ze zdrowiem oraz metody określania potrzeb zdrowotnych populacji.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
ZP1A_W04	definiuje pojęcia oraz posiada wiedzę związaną ze zdrowiem i stylem życia oraz zna zasady promocji zdrowia i zdrowego trybu życia. Posiada wiedzę z zakresu podstawowych działań interwencyjnych.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
ZP1A_W05	zna główne zagrożenia zdrowia i problemy zdrowotne ludności Polski i społeczeństwa lokalnego. Rozumie wpływ czynników behawioralnych i środowiskowych na stan zdrowia.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
ZP1A_W06	posiada wiedzę z zakresu problemów zdrowia w skali międzynarodowej oraz źródeł informacji i systemów monitorowania stanu zdrowia populacji.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
ZP1A_W07	wykazuje znajomość podstaw teoretycznych i metodologicznych budowy strategii programów zdrowotnych i społecznych.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
ZP1A_W08	zna podstawy oceny ekonomicznej programów ochrony zdrowia.	P6U_W	P6S_WK
ZP1A_W09	posiada wiedzę na temat aspektów organizacyjnych i prawnych funkcjonowania polskiego systemu opieki zdrowotnej.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
ZP1A_W10	zna podstawy prawne udzielania świadczeń zdrowotnych i realizowania programów zdrowotnych.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
ZP1A_W11	zna podstawowe elementy systemu ubezpieczeń społecznych.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
ZP1A_W12	posiada wiedzę z zakresu komunikacji.	P6U_W	P6S_WG

ZP1A_W13	zna zagrożenia wynikające z klęsk żywiołowych oraz zasady postępowania w przypadku ich wystąpienia.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
ZP1A_W14	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie zasady współpracy z władzami lokalnymi oraz innymi podmiotami zajmującymi się profilaktyką społeczną.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
ZP1A_W15	zna podstawowe normy i reguły prawne, moralne, organizacyjne i etyczne dotyczące organizacji struktur i instytucji społecznych.	P6U_W	P6S_WK
ZP1A_W16	posiada podstawową wiedzę o instytucjach i systemach informacyjnych i informatycznych wykorzystywanych do prowadzenia analizy życia społeczno-gospodarczego i ich związku ze zdrowiem publicznym.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
ZP1A_W17	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie relacje zachodzące pomiędzy zdrowiem a środowiskiem.	P6U_W	P6S_WK P6S_WG
ZP1A_W18	zna uwarunkowania ekonomiczne funkcjonowania systemu i jednostek ochrony zdrowia.	P6U_W	P6S_WK
ZP1A_W19	zna metody ilościowe i jakościowe stosowane w badaniach społecznych.	P6U_W	P6S_WG
ZP1A_W20	zna zasady dotyczące pomocy oraz readaptacji społecznej osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym i ofiarom przemocy.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
ZP1A_W21	ma wiedzę z zakresu pojęć dotyczących ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.	P6U_W	P6S_WK P6S_WK
ZP1A_W22	posiada wiedzę z zakresu tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości.	P6U_W	P6S_WK P6S_WK
<b>w zakresie UMIEJĘTNOŚCI</b>			
ZP1A_U01	wykorzystuje poznane metody i techniki do rozwiązywania określonych problemów związanych z porozumiewaniem się.	P6U_U	P6S_UW P6S_UK

ZP1A_U02	posiada umiejętność opracowywania danych wykorzystując proste narzędzia statystyczne i analityczne.	P6U_U	P6S_UW P6S_UO
ZP1A_U03	potrafi interpretować i wykorzystać mierniki stanu zdrowia w analizie stanu zdrowia populacji i definiowaniu problemów zdrowotnych populacji.	P6U_U	P6S_UW P6S_UO
ZP1A_U04	potrafi identyfikować zagrożenia środowiskowe dla zdrowia populacji i planować wykorzystanie uzyskanych danych.	P6U_U	P6S_UW P6S_UO
ZP1A_U05	posiada umiejętność analizy uwarunkowań sytuacji zdrowotnej w aspekcie procesów społecznych oraz demograficznych.	P6U_U	P6S_UW
ZP1A_U06	umie ocenić skalę problemów zdrowotnych oraz wskazać priorytety zdrowotne, a także określać ich znaczenie w polityce zdrowotnej.	P6U_U	P6S_UW
ZP1A_U07	potrafi podjąć działania odpowiadające potrzebom jednostki oraz grupy społecznej (w poszczególnych sferach społecznych) wynikające z dokonanej diagnozy.	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
ZP1A_U08	posiada umiejętności w tworzeniu i wdrażaniu lokalnych projektów i działań w obszarze ochrony zdrowia publicznego.	P6U_U	P6S_UW P6S_UO
ZP1A_U09	posługuje się wynikami analiz w proponowanych konkretnych (alternatywnych) rozwiązaniach w sektorze ochrony zdrowia.	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
ZP1A_U10	umie współpracować z lokalnymi społecznościami, a także organizacjami rządowymi i pozarządowymi.	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
ZP1A_U11	potrafi prezentować wyniki własnych działań i przemyśleń w formie pisemnej i ustnej (np. poprzez przeprowadzenie prezentacji) na poziomie akademickim.	P6U_U	P6S_UK
ZP1A_U12	posiada umiejętności przeprowadzania analizy wybranych uwarunkowań problemów zdrowotnych i społecznych.	P6U_U	P6S_UW
ZP1A_U13	potrafi konstruować programy profilaktyczne z zakresu zdrowia publicznego.	P6U_U	P6S_UW P6S_UO

ZP1A_U14	potrafi poszukiwać niezbędnych informacji w piśmiennictwie, bazach danych i innych źródłach z zakresu zdrowia publicznego i nauk społecznych oraz przestrzega przepisów dotyczących praw autorskich i ochrony wykorzystywanych baz danych w oparciu o systematycznie uzupełnianą wiedzę.	P6U_U	P6S_UW
ZP1A_U15	identyfikuje czynniki wpływające na politykę zdrowotną państwa.	P6U_U	P6S_UW
ZP1A_U16	umie interpretować przepisy regulujące działalność zakładów opieki zdrowotnej i społecznej.	P6U_U	P6S_UW
ZP1A_U17	potrafi interpretować podstawowe zjawiska gospodarcze w skali mikro- i makroekonomii. Potrafi przygotować podstawową ocenę kosztów jednostkowych procedur medycznych.	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
ZP1A_U18	zna język obcy zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego- rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy związane ze zdrowiem publicznym.	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
<b>w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH</b>			
ZP1A_K01	prezentuje postawę permanentnego doskonalenia zawodowego.	P6U_K	P6S_KK
ZP1A_K02	wykazuje kompetencje w wykonywaniu zadań zawodowych oraz zwraca się o pomoc do specjalistów.	P6U_K	P6S_KR
ZP1A_K03	wykazuje właściwą postawę wobec problemów środowiska lokalnego z jednoczesnym ustalaniem działań priorytetowych w zakresie ich rozwiązywania.	P6U_K	P6S_KK
ZP1A_K04	wykazuje szacunek wobec pacjenta/klienta i zrozumienie jego problemów.	P6U_K	P6S_KR
ZP1A_K05	odpowiedzialnie projektuje i wykonuje zadania zawodowe.	P6U_K	P6S_KO

ZP1A_K06	prezentuje postawę przedsiębiorczego myślenia i działania.	P6U_K	P6S_KO
ZP1A_K07	realizuje zadania zawodowe przestrzegając zasad bezpieczeństwa pracy.	P6U_K	P6S_KR
ZP1A_K08	promuje właściwą aktywność fizyczną.	P6U_K	P6S_KO

1. ZAJĘCIA WRAZ Z PRZYPISANYMI DO NICH PUNKTAMI ECTS, EFEKTAMI UCZENIA SIĘ I TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI:

Przedmioty		Minimalna liczba punktów ECTS	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się na kierunku
<b>PRZEDMIOTY KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO:</b>				
1.	Język obcy	9	<p>1. <u>Treści leksykalne:</u> Zagadnienia występujące w ogólnodostępnych i stosowanych na zajęciach podręcznikach na poziomie B2 (np. uniwersytet, przedmiot studiów, wykształcenie, praca, media, technologie, środowisko, zdrowie, żywienie, sport, czas wolny, edukacja, zakupy, podróżowanie, społeczeństwo, kultura, zjawiska społeczne).</p> <p>2. <u>Treści gramatyczne:</u> Zgodne z sylabusem podręczników przewidzianych dla poziomu B2 dla danego języka i zgodne z wymaganiami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy</p> <p>3. <u>Funkcje językowe:</u> Zgodne z sylabusem podręczników dla poziomu B2 i pozwalające studentom na porozumiewanie się w języku obcym (np. branie czynnego udziału w dyskusjach, wyrażanie emocji oraz wyrażanie swoich opinii, argumentowanie i formułowanie swojego punktu widzenia w formie ustnej i pisemnej, dokonywanie prezentacji).</p>	ZP1A_W12 ZP1A_U18 ZP1A_K01
2.	Techniki informacyjno-komunikacyjne	1	Definicja technologii informacyjno-komunikacyjnej (ICT). Wykorzystanie urządzeń telekomunikacyjnych i informatycznych	ZP1A_W15 ZP1A_W21



			oraz usług im towarzyszących, w szczególności e-learningu w procesie informacyjno-komunikacyjnym. Gromadzenie, przetwarzanie, udostępnianie informacji w formie elektronicznej z wykorzystaniem technik cyfrowych i wszelkich narzędzi komunikacji. Tworzenie i zastosowanie elektronicznych baz danych. RODO a techniki informacyjno-komunikacyjne Rola mediów społecznościowych w komunikacji.	ZP1A_U02 ZP1A_U11 ZP1A_U14 ZP1A_K01 ZP1A_K05
3.	<b>Ochrona własności przemysłowej i prawa autorskiego</b>		Omówienie autorskich praw majątkowych i osobistych.. Scharakteryzowanie utworu jako przedmiotu prawa autorskiego, rodzajów utworów oraz dozwolonego użytku publicznego. Zdefiniowanie źródeł prawa związanego plagiatem. Zapoznanie z odpowiedzialnością karną i cywilną z tytułu popełnienia plagiatu.	ZP1A_W15 ZP1A_W21 ZP1A_U14 ZP1A_K05
4.	<b>Przedsiębiorczość</b>	1	Przedsiębiorczość – pojęcie, geneza przedsiębiorczości, czynniki wpływające na rozwój przedsiębiorczości, wzmacnianie i osłabianie cech przedsiębiorczości. Innowacje i ich rodzaje. Podstawowe pojęcia ekonomiczne i ich wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej oraz gospodarstwa domowego. Promocja jako element zwiększający popyt na sprzedaż dóbr i usług. Biznes plan i analiza SWOT. Prowadzenie działalności gospodarczej – pojęcie działalności gospodarczej, przedsiębiorcy i konsumenta; procedura rozpoczęcia indywidualnej działalności gospodarczej; koszty pracy (w tym koszty wynagrodzeń). Wewnętrzne i zewnętrzne źródła finansowania działalności gospodarczej. Omówienie wybranych form działalności gospodarczej.	ZP1A_W08 ZP1A_W09 ZP1A_W15 ZP1A_W18 ZP1A_W22 ZP1A_U16 ZP1A_U17 ZP1A_K02 ZP1A_K05 ZP1A_K06
5.	<b>Przedmiot do wyboru z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych</b>	<b>5</b>	<b>Zagadnienia z zakresu poniższych obszarów/przedmiotów:</b>	
1		<u>Filozofia</u> - Filozofia jako typ poznania(poznanie ludzkie, poznanie naukowe, poznanie filozoficzne).Klasyczna koncepcja filozofii -(Sokrates, Platon, Arystoteles, Św Tomasz z Akwinu, Św Augustyn). Omówienie sylwetek i poglądów filozoficznych :Kartezjusza, I. Kanta, G. Hegela, K. Marksa, Z. Freud. Pozytywistyczna koncepcja filozofii (A. Comte, J. S. Mill, H. Spencer).Neopozytywistyczna koncepcja filozofii. Lingwistyczna	ZP1A_W15 ZP1A_U05 ZP1A_K04	

			koncepcja filozofii (brytyjska szkoła filozoficzna) .Filozofia we współczesnej Polsce.	
		2	<u>Etyka</u> - Godność człowieka, humanizm, personalizm zagadnieniem zawsze aktualnym. Wysiłek myślenia nad wartościami etycznymi Zasady etyczne konstruktywnym czynnikiem prawidłowego współżycia społecznego. Odpowiedzialność każdego za teraźniejszość i przyszłość życia człowieka. Etyka dyskursu i komunikacji Hierarchia wartości	ZP1A_W03 ZP1A_W04 ZP1A_U05 ZP1A_U15 ZP1A_K03
		2	<u>Wybrane zagadnienia z psychologii ogólnej</u> - Podstawowa terminologia w psychologii – zadania i cele psychologii rozwojowej. Procesy poznawcze człowieka. Rozwój emocjonalny, poznawczy, psychospołeczny. Teoria E. Eriksona. Zachowanie człowieka w sytuacjach społecznych. Pojęcie i koncepcja osobowości.	ZP1A_W03 ZP1A_W04 ZP1A_W05 ZP1A_W12 ZP1A_W17 ZP1A_U01 ZP1A_U03 ZP1A_U07 ZP1A_U11 ZP1A_K03 ZP1A_K04
6.	<b>Przedmioty w zakresie wsparcia studentów w procesie uczenia się:</b>		<b>Zagadnienia z zakresu poniższych obszarów/przedmiotów:</b>	
		2	Techniki relaksacyjne w radzeniu sobie ze stresem- Rodzaje technik relaksacyjnych w łagodzeniu stresu i ich zastosowanie. Korzyści z ich wykorzystania.	ZP1A_W02 ZP1A_W03 ZP1A_W04
		2	Psychologia rozwoju osobistego-Zastosowanie psychologii rozwoju osobistego w życiu osobistym i zawodowym oraz w profesjonalnej pracy nad rozwojem innych osób.	ZP1A_W05 ZP1A_W12 ZP1A_U01 ZP1A_U07 ZP1A_K04 ZP1A_K05
	<b>Wychowanie fizyczne</b>	0	Zarys historii i metodyka uprawiania wybranych dyscyplin sportowych.	ZP1A_K08
	<b>BHP</b>	1	Istota regulacji dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy. Obowiązki organizatorów procesów pracy i wykonawców (współdziałanie jako	ZP1A_W04 ZP1A_W05

			warunek powodzenia). Przyczyny zdarzeń wypadkowych (obszar techniki – materialne środowisko pracy, organizacja procesów pracy, zachowania ludzkie). Prewencja jako priorytet bhp.	ZP1A_W09 ZP1A_W17 ZP1A_U04 ZP1A_K07
	<b>Przysposobienie biblioteczne</b>	1	Biblioteka Uniwersytecka (zadania i misja, struktura organizacyjna, zbiory). Procedury biblioteczne związanych z zapisem do BU. Zasady korzystania ze zbiorów i usług BU, ze szczególnym uwzględnieniem regulaminu udostępniania zbiorów, prawa autorskiego. Zawartość strony internetowej BU. Bazy danych dostępne w sieci UJK z zakresu nauk medycznych.	ZP1A_W12 ZP1A_W21 ZP1A_U14 ZP1A_K01
<b>PRZEDMIOTY PODSTAWOWE I KIERUNKOWE:</b>				
1.	<b>Podstawy prawa</b>	1	Regulacje prawne w zakresie opieki zdrowotnej w Polsce. Prawne regulacje działalności służby zdrowia w sferze finansowej i prawne aspekty realizacji zamówień publicznych w działalności medycznej. Regulacje prawne działalności leczniczej w wyspecjalizowanych dziedzinach medycznych: medycyny pracy, ratownictwa medycznego, lecznictwa uzdrowiskowego.	ZP1A_W09 ZP1A_W10 ZP1A_W11 ZP1A_W15 ZP1A_W21 ZP1A_U14 ZP1A_U16 ZP1A_K01 ZP1A_K05
2.	<b>Podstawy ekonomii</b>	1	Przypomnienie podstawowych kategorii ekonomicznych i finansowych. Prawidłowości, przyczyny i skutki procesów makroekonomicznych. Wybrane teorie ekonomiczne: pieniądza, kosztów, konsumenta. Rynek jako mechanizm alokacji ograniczonych zasobów. Warunki funkcjonowania mechanizmu rynkowego. Polityka monetarna a równowaga makroekonomiczna. Cykl koniunkturalny i jego wpływ na wzrost gospodarczy. Globalizacja procesów gospodarczych i jej wpływ na inflację i bezrobocie.	ZP1A_W08 ZP1A_W18 ZP1A_W22 ZP1A_U09 ZP1A_U10 ZP1A_U17 ZP1A_K01 ZP1A_K05
3.	<b>Podstawy socjologii</b>	2	Socjologia jako dyscyplina naukowa – przedmiot badań, zakres, funkcje socjologii. Podstawowe założenia teorii socjologicznych.	ZP1A_W02 ZP1A_W03

			<p>Relacje między socjologia ogólną a socjologami szczegółowymi.  Więź społeczna – pojęcie więzi społecznej, rodzaje styczności społecznych, zależność społeczna, kontrola społeczna.  Grupa społeczna. Instytucje i organizacje społeczne. Jednostka a społeczeństwo. Socjalizacja. Dewiacje społeczne – wyjaśnienie pojęcia, teorie zachowań dewiacyjnych.</p>	<p>ZP1A_W04  ZP1A_W05  ZP1A_W14  ZP1A_W17  ZP1A_W19  ZP1A_W20  ZP1A_U03  ZP1A_U05  ZP1A_U06  ZP1A_U10  ZP1A_U12  ZP1A_K03</p>
4.	<b>Podstawy pedagogiki</b>	2	<p>Edukacja – wybrane elementy i aspekty. Teorie oddziaływań wychowawczych. Współczesne instytucje wychowawcze. Systemy edukacji na świecie. Polityka oświatowa. Reformowanie edukacji. Metodyka nauczania.</p>	<p>ZP1A_W12  ZP1A_W14  ZP1A_W15  ZP1A_W16  ZP1A_U01  ZP1A_U04  ZP1A_U05  ZP1A_U07  ZP1A_U13  ZP1A_K03</p>
5.	<b>Podstawy ochrony środowiska</b>	2	<p>Wyjaśnienia terminologiczne: zdrowie, zdrowie środowiskowe, choroba, czynniki warunkujące zdrowie, promocja zdrowia, edukacja zdrowotna, wychowanie zdrowotne. Metody oceny narażenia człowieka na czynniki szkodliwe. Środowisko a zdrowie, wpływ zanieczyszczeń środowiska na zdrowie człowieka. Niebezpieczeństwa związane z biotransformacją i dystrybucją ksenobiotyków. Działania legislacyjne w celu zmniejszenie narażenia ludności na czynniki szkodliwe w środowisku życia, nauki i pracy.</p>	<p>ZP1A_W02  ZP1A_W03  ZP1A_W04  ZP1A_W05  ZP1A_W17  ZP1A_U02  ZP1A_U03  ZP1A_U04  ZP1A_U06  ZP1A_U07  ZP1A_U08</p>

				ZP1A_U09 ZP1A_U11 ZP1A_U12 ZP1A_U13 ZP1A_K01 ZP1A_K03
6.	<b>Podstawy biostatystyki</b>	3	Podstawowe pojęcia związane ze statystyką. Badania statystyczne: rodzaje i metody ich realizacji. Etapy badania statystycznego: planowanie, obserwacja, opracowanie, prezentacja. Hipotezy statystyczne; Rozkład jednej cechy. Miary położenia. Miary rozproszenia. Miary asymetrii i koncentracji wyników. Zależności między zmiennymi. Pojęcie zależności, testy oceniające zależność między zmiennymi.	ZP1A_W16 ZP1A_W19 ZP1A_U02 ZP1A_U03 ZP1A_U09 ZP1A_U11 ZP1A_U12 ZP1A_U14 ZP1A_K01 ZP1A_K05
7.	<b>Podstawy demografii</b>	2	Główne teoretyczne i metodologiczne podstawy demografii. Uwarunkowania struktury demograficzno-społecznej. Procesy przejścia demograficznego w Polsce i na świecie. Badania demograficzne. Powszechny spis ludności (historia, zasady i organizacja.). Polityka społeczna w Polsce i UE na tle przemian geograficznych.. Rodzina jako podmiot zachowań demograficznych. Migracje ludności. Stan zdrowotny ludności. Wybrane problemy ludności w świetle przemian demograficznych.. Etyczne aspekty demografii.	ZP1A_W03 ZP1A_W04 ZP1A_W05 ZP1A_W06 ZP1A_U03 ZP1A_U06 ZP1A_U09 ZP1A_U11 ZP1A_U12 ZP1A_U14 ZP1A_U15 ZP1A_K01 ZP1A_K05
8.	<b>Nauka o człowieku - anatomia</b>	3	Budowa morfologiczna poszczególnych układów organizmu człowieka.	ZP1A_W01 ZP1A_W02 ZP1A_U06 ZP1A_U12

				ZP1A_K01
9.	<b>Nauka o człowieku - fizjologia</b>	3	Fizjologiczne podstawy funkcjonowania organizmu ludzkiego.	ZP1A_W01 ZP1A_W02 ZP1A_U06 ZP1A_U12 ZP1A_K01
10.	<b>Propedeutyka medycyny</b>	6	Stan zdrowia i choroby. Etiopatogeneza i fizjopatologia chorób. Determinanty zdrowia. Zaburzenia procesów adaptacyjnych organizmu. Etiologia i rozwój najczęściej występujących chorób wątroby, nerek, układu oddechowego, układu krążenia, układu pokarmowego i układu dokrewnego. Choroby cywilizacyjne. Zapalenia, immunopatologia, nowotwory. Wywiad lekarski. Badanie przedmiotowe, diagnoza. Zespoły objawów w rozpoznawaniu stanów klinicznych – zasady postępowania. Współczesne metody diagnostyczne i terapeutyczne. Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych. Podstawy farmakoterapii. Symptomatologia – przegląd chorób układu: krążenia, oddechowego pokarmowego, moczowego, krwiotwórczego, limfatycznego, rozrodczego, endokrynologicznego, ruchu oraz chorób psychicznych. Organizacja pracy oddziałów szpitalnych, poradni specjalistycznych i poradni podstawowej opieki zdrowotnej.	ZP1A_W01 ZP1A_W02 ZP1A_W03 ZP1A_W04 ZP1A_W05 ZP1A_W06 ZP1A_W09 ZP1A_W17 ZP1A_U02 ZP1A_U03 ZP1A_U04 ZP1A_U05 ZP1A_U06 ZP1A_U07 ZP1A_U11 ZP1A_U12 ZP1A_U14 ZP1A_K01 ZP1A_K05
11.	<b>Propedeutyka zdrowia publicznego</b>	3	Zakres problematyki medycyny społecznej i zdrowia publicznego. Geneza i historia medycyny społecznej i zdrowia publicznego. Ochrona zdrowia, opieka zdrowotna, kultura zdrowotna, opieka medyczna, medycyna zapobiegawcza, medycyna prospektywna, medycyna środowiskowa, medycyna społeczna, zdrowie publiczne. Medyczne i pozamedyczne uwarunkowania zdrowia. Zdrowie jako dobro społeczne i dobro indywidualne. Wybrane mierniki zdrowia.	ZP1A_W02 ZP1A_W03 ZP1A_W04 ZP1A_W05 ZP1A_W09 ZP1A_W12 ZP1A_W14 ZP1A_W16

				ZP1A_W17 ZP1A_U02 ZP1A_U06 ZP1A_U07 ZP1A_U09 ZP1A_U15 ZP1A_U17 ZP1A_K05
12.	<b>Podstawy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej</b>	3	Zdrowie, promocja zdrowia, edukacja zdrowotna, zapobieganie chorobom. Historia promocji zdrowia. Cele i obszary działań promocji zdrowia. Promocja zdrowia w miejscu pracy. Promocja zdrowia w placówkach opieki zdrowotnej. Zasady opracowywania, wdrażania i ewaluacji programów promocji zdrowia. Etapy działania i środki dydaktyczne w edukacji zdrowotnej. Kształtowanie postaw prozdrowotnych w różnych okresach rozwoju człowieka. Zachowania zdrowotne. Styl życia. Źródła i zasady finansowania oraz pozyskiwania środków na promocję zdrowia.	ZP1A_W03 ZP1A_W04 ZP1A_W05 ZP1A_W07 ZP1A_W08 ZP1A_W14 ZP1A_W16 ZP1A_W17 ZP1A_W18 ZP1A_W19 ZP1A_U01 ZP1A_U02 ZP1A_U03 ZP1A_U04 ZP1A_U05 ZP1A_U06 ZP1A_U07 ZP1A_U09 ZP1A_U13 ZP1A_U14 ZP1A_K05
13.	<b>Podstawy epidemiologii</b>	3	Mierniki stanu zdrowia społeczeństwa. Typy badań epidemiologicznych. Etapy badań epidemiologicznych. Zasady obowiązujące podczas planowania, realizacji i wnioskowania z badań epidemiologicznych. Statystyczne aspekty planowania i analizy	ZP1A_W03 ZP1A_W05 ZP1A_W08 ZP1A_W10

			wyników badań empirycznych w medycynie. Analiza danych epidemiologicznych z wykorzystaniem dostępnych wyników badań. Epidemiologia wybranych chorób.	ZP1A_W12 ZP1A_W16 ZP1A_W17 ZP1A_W19 ZP1A_U02 ZP1A_U03 ZP1A_U04 ZP1A_U05 ZP1A_U06 ZP1A_U07 ZP1A_U09 ZP1A_U12 ZP1A_U14 ZP1A_K05
14.	<b>Ekonomia i finanse</b>	2	Ekonomika zdrowia. Systemy ochrony zdrowia – cele, rodzaje, elementy funkcjonalne. Uwarunkowania ekonomiczno-prawne w ochronie zdrowia. Źródła finansowania w ochronie zdrowia. Modele płatności. Publiczne środki finansowe i budżet państwa w ochronie zdrowia. Interwencjonizm państwowy, rola i przyczyny interwencji państwa w system ochrony zdrowia. Rola i funkcje ubezpieczeń społecznych. Ochrona zdrowia w systemie gospodarki rynkowej.	ZP1A_W08 ZP1A_W09 ZP1A_W10 ZP1A_W15 ZP1A_W18 ZP1A_W21 ZP1A_W22 ZP1A_U02 ZP1A_U06 ZP1A_U09 ZP1A_U14 ZP1A_U15 ZP1A_U16 ZP1A_U17 ZP1A_K05 ZP1A_U06
15.	<b>Organizacja i zarządzanie</b>	4	Podstawy teorii organizacji i zarządzania. Narzędzia i koncepcje zarządzania. Cele planowania strategicznego i operacyjnego. Struktury organizacyjne systemu ochrony zdrowia. Kierownik – osoba	ZP1A_W09 ZP1A_W10 ZP1A_W14



			<p>odpowiedzialna za proces zarządzania: czyli planowanie i podejmowanie decyzji, organizowanie, przewodzenie ludziom oraz kontrolowanie zasobów ludzkich, finansowych, rzeczowych i informacyjnych. Istota efektu synergicznego, procesu zarządzania. Funkcje procesu zarządzania planowanie, organizowanie, motywowanie oraz kontrola – metoda przypadków. Formy własności w ochronie zdrowia. Konstrukcja, cele i zadania budżetu w ochronie zdrowia. Zasady tworzenia kadry w opiece zdrowotnej.</p>	<p>ZP1A_W15 ZP1A_W18 ZP1A_W21 ZP1A_W22 ZP1A_U02 ZP1A_U06 ZP1A_U08 ZP1A_U09 ZP1A_U10 ZP1A_U11 ZP1A_U14 ZP1A_U16 ZP1A_K05 ZP1A_U06</p>
16.	<b>Podstawy ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych</b>	2	<p>Pojęcie zabezpieczenia społecznego. Funkcje ubezpieczeń społecznych. Organizacja systemu ubezpieczeń społecznych w Polsce. Źródła finansowania ubezpieczeń społecznych. Rodzaje świadczeń. Świadczenia emerytalne i rentowe. Świadczenia z tytułu choroby i macierzyństwa. Świadczenia wypadkowe. Finansowanie świadczeń zdrowotnych w Polsce. Zakres podmiotowy i przedmiotowy ubezpieczenia zdrowotnego. Administracja systemu finansowania świadczeń.</p>	<p>ZP1A_W04 ZP1A_W09 ZP1A_W10 ZP1A_W11 ZP1A_W13 ZP1A_W15 ZP1A_W18 ZP1A_W20 ZP1A_U09 ZP1A_U11 ZP1A_U16 ZP1A_K01 ZP1A_K05 ZP1A_U06</p>
17.	<b>Podstawy polityki społecznej i zdrowotnej</b>	3	<p>Pojęcie, przedmiot, geneza polityki społecznej. Rozwój ekonomiczny a realizacja celów polityki społecznej. Podmioty polityki społecznej. Demograficzny aspekt polityki społecznej. Polityka społeczna wobec wyzwań nowoczesnego społeczeństwa. Kwestie społeczne. Stan zdrowia ludności w świetle podstawowych</p>	<p>ZP1A_W03 ZP1A_W05 ZP1A_W06 ZP1A_W09 ZP1A_W10</p>

			<p>danych statystycznych. Infrastruktura społeczna ochrony zdrowia. Narodowy fundusz Zdrowia, ubezpieczenia chorobowe. Podmioty polityki zdrowotnej. Polityka rodzinna i prorodzinna państwa. Emulacja i polityka oświatowa. Zasady polityki mieszkaniowej.</p>	<p>ZP1A_W11 ZP1A_W13 ZP1A_W14 ZP1A_W15 ZP1A_W16 ZP1A_W20 ZP1A_U04 ZP1A_U05 ZP1A_U06 ZP1A_U07 ZP1A_U10 ZP1A_U11 ZP1A_U12 ZP1A_U13 ZP1A_U14 ZP1A_U15 ZP1A_U16 ZP1A_K01 ZP1A_K03</p>
18.	<b>Problemy zdrowia w skali międzynarodowej</b>	2	<p>Polityka Unii Europejskiej w zakresie zdrowia publicznego. Priorytety w zakresie zdrowia publicznego w Unii Europejskiej. Specyfika zagrożeń zdrowotnych w zależności od regionu świata i sytuacji ekonomicznej. Organizacje międzynarodowe i międzyrządowe (ONZ,WHO,UNICEF, UNDP, UNFPA, Rada Europy, Parlament Europejski) ich zadania w dziedzinie zdrowia i opieki medycznej. Strategia „Zdrowie dla Wszystkich” jako wykładnia międzynarodowej polityki zdrowotnej WHO i ważniejsze problemy tej organizacji. Zasoby kadrowe, rzeczowe, ochrona środowiska, wskaźniki działalności – przegląd międzynarodowy. Rola Banku Światowego. Rozwój międzynarodowej polityki zdrowotnej.</p>	<p>ZP1A_W04 ZP1A_W06 ZP1A_W15 ZP1A_W16 ZP1A_W17 ZP1A_W18 ZP1A_U03 ZP1A_U04 ZP1A_U05 ZP1A_U06 ZP1A_U07 ZP1A_U10 ZP1A_U11 ZP1A_U12</p>

				ZP1A_U14 ZP1A_U15 ZP1A_K01 ZP1A_K05
19.	<b>Podstawy żywienia człowieka</b>	4	Żywność w łańcuchu troficznym człowieka. Podział produktów spożywczych na grupy, charakterystyka ich wartości odżywczej. Rola i znaczenie podstawowych składników odżywczych (białka, tłuszcze, węglowodany, składniki mineralne, witaminy). Potrzeby energetyczne organizmu człowieka. Podstawowa przemiana materii i czynniki warunkujące jej poziom. Bilans energetyczny organizmu człowieka. Zasady racjonalnego żywienia.	ZP1A_W01 ZP1A_W04 ZP1A_U02 ZP1A_U11 ZP1A_U13 ZP1A_U14 ZP1A_K01 ZP1A_K05
20.	<b>Podstawy zdrowia środowiskowego</b>	3	Wyjaśnienia terminologiczne: zdrowie, zdrowie środowiskowe, choroba, czynniki warunkujące zdrowie, promocja zdrowia, edukacja zdrowotna, wychowanie zdrowotne. Metody oceny narażenia człowieka na czynniki szkodliwe. Środowisko a zdrowie, wpływ zanieczyszczeń środowiska na zdrowie człowieka. Niebezpieczeństwa związane z biotransformacją i dystrybucją ksenobiotyków. Działania legislacyjne w celu zmniejszenia narażenia ludności na czynniki szkodliwe w środowisku życia, nauki i pracy. Podstawowe pojęcia z ekologii (np. biosfera, ekosystem, biocenoza, biotop, populacja). Środowisko człowieka a tło ekologiczne i czynniki zagrożenia zdrowia. Skażenie środowiska naturalnego. Stan środowiska w Polsce.	ZP1A_W02 ZP1A_W03 ZP1A_W04 ZP1A_W05 ZP1A_W07 ZP1A_W09 ZP1A_W13 ZP1A_W17 ZP1A_U02 ZP1A_U03 ZP1A_U04 ZP1A_U05 ZP1A_U06 ZP1A_U07 ZP1A_U11 ZP1A_U13 ZP1A_K03 ZP1A_K05
21.	<b>Pierwsza pomoc</b>	4	Pierwsza pomoc i ogólne zasady postępowania w sytuacji zagrażającej zdrowiu lub życiu człowieka. Postępowanie w różnych sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu: w urazach narządu ruchu, urazach	ZP1A_W01 ZP1A_W02 ZP1A_W04

			<p>głowy, kręgosłupa, klatki piersiowej. Postępowanie w różnych sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu: urazach brzucha, w krwotokach, wstrząsie, obrażeniach termicznych, zatruciach i zadławieniach. Postępowanie w różnych sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu: uduszeniach i utonięciach. Zasady przywracania, podtrzymywania i stabilizacji podstawowych funkcji życiowych – w tym czynności układu oddechowego i krążenia.</p>	<p>ZP1A_W05 ZP1A_W10 ZP1A_W12 ZP1A_W13 ZP1A_W15 ZP1A_W17 ZP1A_W20 ZP1A_U01 ZP1A_U07 ZP1A_U12 ZP1A_U14 ZP1A_K01 ZP1A_K04</p>
22.	<b>Etapy rozwoju człowieka</b>	2	<p>Podziału ontogenezy na okresy. Charakterystyka wybranych etapów rozwoju. Aspekty rozwoju. Czynniki rozwoju osobniczego (cz. genetyczne, tryb i styl życia). Czynniki rozwoju osobniczego (cz. paragenetyczne, biogeograficzne, społeczno-ekonomiczne). Rola racjonalnego żywienia w poszczególnych etapach rozwoju ontogenetycznego. Problem otyłości. Trendy sekularne cech somatycznych i tempa dojrzewania w kontekście różnic środowiskowych. Wiek kalendarzowy a wiek rozwojowy. Kryteria oceny wieku rozwojowego. Zaburzenia w rozwoju somatycznym i problemy zdrowotne w poszczególnych etapach ontogenezy.</p>	<p>ZP1A_W02 ZP1A_W04 ZP1A_W05 ZP1A_W17 ZP1A_U07 ZP1A_U11 ZP1A_U12 ZP1A_U14 ZP1A_K05</p>
23.	<b>Patologie społeczne</b>	3	<p>Norma – dewiacja – dezorganizacja – dezintegracja – patologia – charakterystyka podstawowych pojęć. Biopsychiczne i socjokulturowe uwarunkowania zachowań patologicznych. Diagnoza symptomów i skali takich zjawisk patologii społecznej które dotyczą (w/Cw): a) jednostek, b) grup społecznych, c) szerszych zbiorowości: Dewiacja samotnicza – samobójstwo, handel ludźmi, terroryzm, uzależnienia chemiczne i behawioralne, dewiacje życia seksualnego: prostytutka, pedofilia, dziecięca pornografia, kazirodztwo, wykluczenie społeczne: mobbing, bullying, bezdomność, dzieci ulicy. Strategie minimalizowania skutków patologii społecznych.</p>	<p>ZP1A_W02 ZP1A_W03 ZP1A_W04 ZP1A_W05 ZP1A_W06 ZP1A_W14 ZP1A_W15 ZP1A_W16 ZP1A_W17 ZP1A_W20</p>

				ZP1A_U01 ZP1A_U02 ZP1A_U03 ZP1A_U04 ZP1A_U05 ZP1A_U06 ZP1A_U07 ZP1A_U08 ZP1A_U10 ZP1A_U11 ZP1A_U12 ZP1A_U13 ZP1A_U14 ZP1A_U15 ZP1A_K02 ZP1A_K03 ZP1A_K04
24.	<b>Komunikacja interpersonalna</b>	2	Typy osobowości a komunikowanie się. Komunikacja werbalna. Akt mowy. Schematy procesu komunikacji. Style komunikowania się. Bariery w komunikacji interpersonalnej. Komunikacja niewerbalna. Umiejętność słuchania. Elementy procesu komunikowania. Sztuka przekonującego mówienia i przemawiania. Perswazja. Asertywność. Wyrażanie i obrona własnego zdania. Komunikowanie się w stanach konfliktu.	ZP1A_W12 ZP1A_U01 ZP1A_K01 ZP1A_K03 ZP1A_K05
25.	<b>Podstawy interwencji kryzysowej</b>	2	Interwencja kryzysowa – definicje pojęć z obszaru interwencji kryzysowej. Podstawowe strategie interwencji w różnych sytuacjach. Założenia i ogólne idee interwencji. Przebieg i szczegółowe zasady interwencji kryzysowej. Interwencja kryzysowa w kontekście społecznym.	ZP1A_W04 ZP1A_W07 ZP1A_W12 ZP1A_W13 ZP1A_W14 ZP1A_W15 ZP1A_W16 ZP1A_W17 ZP1A_W20

				ZP1A_U01 ZP1A_U03 ZP1A_U06 ZP1A_U07 ZP1A_U08 ZP1A_U10 ZP1A_U11 ZP1A_U12 ZP1A_U13 ZP1A_U14 ZP1A_K01 ZP1A_K02 ZP1A_K03
26.	<b>Profilaktyka w onkologii</b>	3	<p>Geneza i biologia choroby nowotworowej. Epidemiologia i czynniki ryzyka dla wybranych nowotworów złośliwych w Polsce i na świecie. Choroba nowotworowa jako wyzwanie społeczne i ekonomiczne. Promocja zdrowia i profilaktyka w onkologii. Umocowanie profilaktyki chorób nowotworowych w środowisku administracyjno - instytucjonalnym. Czynniki wpływające na realizację efektywnej profilaktyki chorób nowotworowych. Europejski Kodeks Walki z Rakiem (EKWzR) jako skuteczne narzędzie prewencji pierwotnej nowotworów. Palenie tytoniu – bezwzględny kancerogen.</p>	ZP1A_W01 ZP1A_W02 ZP1A_W03 ZP1A_W04 ZP1A_W05 ZP1A_W06 ZP1A_W07 ZP1A_W10 ZP1A_W14 ZP1A_W17 ZP1A_U02 ZP1A_U03 ZP1A_U04 ZP1A_U05 ZP1A_U06 ZP1A_U07 ZP1A_U08 ZP1A_U10 ZP1A_U12 ZP1A_U13

				ZP1A_U14 ZP1A_U15 ZP1A_K05 ZP1A_K02
27.	<b>Planowanie w opiece zdrowotnej</b>	3	Podstawowe definicje z zakresu planowania w opiece zdrowotnej. Charakterystyka procesu planowania. Specyfika planowania w leczeniu stacjonarnym i ambulatoryjnym. Proces planowania personelu. Planowanie i zarządzanie infrastrukturą, zasobami ludzkimi, jakością.	ZP1A_W04 ZP1A_W09 ZP1A_W15 ZP1A_W22 ZP1A_U02 ZP1A_U09 ZP1A_U12 ZP1A_U14 ZP1A_U16 ZP1A_K01 ZP1A_K05
28.	<b>Higiena zdrowia psychicznego</b>	4	Psychologiczne i antropologiczne aspekty zdrowia psychicznego koncepcje zdrowia psychicznego. Konstrukcje osobowości. Człowiek w relacjach z innymi- komunikacja międzyludzka, stereotypy i uprzedzenia. Zdrowie psychiczne jako funkcja rozwoju psychicznego zagrożenia rozwoju psychicznego. Określenie i rozwój, cele i zadania higieny psychicznej. Psychiczne podłoże schorzeń- choroby psychosomatyczne. Psychoprofilaktyka zaburzeń psychicznych. Źródła zagrożeń zdrowia psychicznego. Higiena zdrowia psychicznego- na różnych etapach rozwoju jednostki. Stresory- techniki relaksacyjne. Zagrożenia ze strony odłamów systemów filozoficzno-moralnych, środków masowego przekazu, rodziny, grup nieformalnych.	ZP1A_W02 ZP1A_W03 ZP1A_W04 ZP1A_W05 ZP1A_W12 ZP1A_W17 ZP1A_W20 ZP1A_U01 ZP1A_U03 ZP1A_U04 ZP1A_U06 ZP1A_U07 ZP1A_U09 ZP1A_U12 ZP1A_U13 ZP1A_U15 ZP1A_K05 ZP1A_K04

29.	<b>Marketing i reklama usług zdrowotnych</b>	2	Koncepcja i specyfika marketingu usług, w tym usług zdrowotnych, a także zachowanie klienta, segmentację i pozycjonowanie usług. Zagadnienia tworzenia planu marketingowego zakładu opieki zdrowotnej. Rynek, a rynek usług zdrowotnych. Marketing usług, marketing usług zdrowotnych. Segmentacja i pozycjonowanie usług zdrowotnych. Plany marketingowe organizacji ochrony Zdrowia.	ZP1A_W07 ZP1A_W08 ZP1A_W09 ZP1A_W10 ZP1A_W18 ZP1A_W22
30.	<b>Kształcenie ustawiczne w zdrowiu publicznym</b>	1	Definicje kształcenia ustawicznego. Podstawy prawne kształcenia ustawicznego w Polsce i Europie. Instytucje oraz systemy kształcenia ustawicznego. Instytucje nadzorujące działania z zakresu kształcenia ustawicznego. Programy zdrowia publicznego w kształceniu ustawicznym	ZP1A_W06 ZP1A_W07 ZP1A_W09 ZP1A_W10 ZP1A_W15 ZP1A_K01 ZP1A_K05
32.	<b>Podstawy metodyki badań</b>	2	Historia poznania naukowego. Metodologia jako nauka. Podział i klasyfikacja nauki. Problem badawczy, tezy, hipotezy. Badania jakościowe i ilościowe. Pomiar w badaniach naukowych. Dobór prób do badań. Metodologiczne warunki poprawności pracy. Rodzaje prac naukowych. Etyka w badaniach naukowych.	ZP1A_W15 ZP1A_W19 ZP1A_W21 ZP1A_U02 ZP1A_U03 ZP1A_U11 ZP1A_U12 ZP1A_U14 ZP1A_K01 ZP1A_K05
33.	<b>Diagnostyka laboratoryjna w epidemiologii</b>	2	Diagnostyka laboratoryjna jako narzędzie diagnozowania chorób, metody stosowane w epidemiologii chorób zakaźnych i chorób cywilizacyjnych. Czynności diagnostyki laboratoryjnej jako narzędzie w identyfikacji zagrożeń epidemiologicznych, metody identyfikacji czynników patogennych, biologia molekularna jako nowoczesne narzędzie w diagnostyce infekcji.	ZP1A_W01 ZP1A_W02 ZP1A_W17 ZP1A_U03 ZP1A_U06 ZP1A_U09 ZP1A_U12 ZP1A_K01
35.	<b>Epidemiologia chorób zakaźnych</b>	4	Epidemiologia chorób zakaźnych. Regulacje prawne dotyczące	ZP1A_W01



			chorób zakaźnych, plan zabezpieczenia epidemiologicznego. Zwalczenie chorób zakaźnych. Choroby zakaźne – elementy łańcucha epidemiologicznego, rodzaje epidemii, profilaktyka. Dochodzenie epidemiologiczne w chorobie zakaźnej. Strategia zwalczania choroby zakaźnej. Współczesne zagrożenia epidemiologiczne. Źródła informacji w epidemiologii (pierwotne i wtórne).	ZP1A_W02 ZP1A_W03 ZP1A_W04 ZP1A_W05 ZP1A_W06 ZP1A_W09 ZP1A_W13 ZP1A_W16 ZP1A_W17 ZP1A_U02 ZP1A_U03 ZP1A_U04 ZP1A_U06 ZP1A_U07 ZP1A_U09 ZP1A_U12 ZP1A_U14 ZP1A_K03 ZP1A_K05
36.	<b>Epidemiologia kliniczna</b>	2	Epidemiologia kliniczna – definicja i zadania epidemiologii klinicznej, koncepcja i ustalanie wartości należnej. Wiarygodność testów diagnostycznych, eksperymentalne badanie kliniczne, znamienność statystyczna a kliniczna wyniku. Logiczne i ilościowe pojęć i metod epidemiologicznych do rozwiązywania problemów (diagnostycznych, rokowniczych, terapeutycznych i zapobiegawczych) napotykanym w warunkach klinicznych podczas opieki nad poszczególnymi pacjentami. Aspekty naukowe i prawne dotyczące poszczególnych faz badań klinicznych.	ZP1A_W01 ZP1A_W02 ZP1A_W03 ZP1A_W04 ZP1A_W05 ZP1A_W06 ZP1A_W17 ZP1A_W19 ZP1A_U03 ZP1A_U04 ZP1A_U06 ZP1A_U07 ZP1A_U09 ZP1A_U14

				ZP1A_K03 ZP1A_K05
37.	<b>Farmakoekonomika</b>	3	<p>Podstawy teoretyczne i metodologiczne farmakoekonomiki. Definicja farmakoekonomiki, cel i zastosowanie analizy farmakoekonomicznej. Pojęcie kosztów i wyników w farmakoekonomice. Rodzaje analiz farmakoekonomicznych i ich praktyczne wykorzystanie w ochronie zdrowia. Reguły decyzyjne w ocenie ekonomicznej programów zdrowotnych. Użyteczność w ocenie ekonomicznej programów zdrowotnych. Modelowanie w ocenie ekonomicznej programów zdrowotnych. Wytyczne dobrej praktyki farmakoekonomicznej</p> <p>Wytyczne obliczania kosztów w ocenie ekonomicznej programów zdrowotnych. Rola analizy finansowej w podejmowaniu decyzji medycznych i wytyczne przeprowadzania analizy finansowej</p> <p>Skorowidz. Index.</p>	ZP1A_W08 ZP1A_W10 ZP1A_W15 ZP1A_W18 ZP1A_U13 ZP1A_U14 ZP1A_U17 ZP1A_K05 ZP1A_W01 ZP1A_W02 ZP1A_W03 ZP1A_W04 ZP1A_W05 ZP1A_W06 ZP1A_W07 ZP1A_W09 ZP1A_W13 ZP1A_W14 ZP1A_W15 ZP1A_W16 ZP1A_W17 ZP1A_W19 ZP1A_W20 ZP1A_U02 ZP1A_U03 ZP1A_U04 ZP1A_U05 ZP1A_U06 ZP1A_U07 ZP1A_U08 ZP1A_U09

				ZP1A_U10 ZP1A_U11 ZP1A_U12 ZP1A_U13 ZP1A_U14 ZP1A_U15 ZP1A_U16 ZP1A_K01 ZP1A_K03 ZP1A_K05 ZP1A_K07
<b>PRZEDMIOTY DO WYBORU:</b>		<b>52</b>	<b>Zagadnienia z zakresu poniższych obszarów/przedmiotów:</b>	
<b>1.</b>	<b>W zakresie Higieny i Epidemiologii.</b>		Higiena komunalna Bezpieczeństwo żywienia i żywności Ekologia człowieka Higiena otoczenia człowieka Epidemiologia chorób niezakaźnych Epidemiologia stanów i chorób związanych z zanieczyszczeniem środowiska Profilaktyka w ginekologii i położnictwie Programy unijne w zdrowiu publicznym Epidemiologia stanów i chorób związanych z macierzyństwem Ochrona radiologiczna Epidemiologia stanów i chorób związanych z żywnością i żywieniem Profilaktyka społeczna Epidemiologia genetyczna i molekularna Profilaktyka zakażeń w ochronie zdrowia Epidemiologia w medycynie pracy Podstawy nadzoru sanitarno-epidemiologicznego Epidemiologia chorób układu krążenia Wykład monograficzny z zakresu higieny i epidemiologii Seminarium dyplomowe	ZP1A_W08 ZP1A_W10 ZP1A_W15 ZP1A_W18 ZP1A_U13 ZP1A_U14 ZP1A_U17 ZP1A_K05 ZP1A_W01 ZP1A_W02 ZP1A_W03 ZP1A_W04 ZP1A_W05 ZP1A_W06 ZP1A_W07 ZP1A_W09 ZP1A_W13 ZP1A_W14 ZP1A_W15 ZP1A_W16 ZP1A_W17

				ZP1A_W19 ZP1A_W20 ZP1A_U02 ZP1A_U03 ZP1A_U04 ZP1A_U05 ZP1A_U06 ZP1A_U07 ZP1A_U08 ZP1A_U09 ZP1A_U10 ZP1A_U11 ZP1A_U12 ZP1A_U13 ZP1A_U14 ZP1A_U15 ZP1A_U16 ZP1A_K01 ZP1A_K03 ZP1A_K05 ZP1A_K07
2.	<b>W zakresie opieki nad dzieckiem i osobami w podeszłym wieku.</b>	52	<b>Zagadnienia z zakresu poniższych obszarów/przedmiotów:</b>	
			Opieka środowiskowa nad dziećmi i osobami starszymi Wybrane zagadnienia z profilaktyki w geriatricii Edukacja żywieniowa dzieci i młodzieży Higiena szkolna Higiena wieku podeszłego Pedagogika specjalna Psychologia rozwojowa Niepełnosprawni w społeczeństwie Pediatria Geriatria Wybrane zagadnienia z profilaktyki w pediatrii Wybrane zagadnienia z opieki paliatywnej	ZP1A_W08 ZP1A_W10 ZP1A_W15 ZP1A_W18 ZP1A_U13 ZP1A_U14 ZP1A_U17 ZP1A_K05 ZP1A_W01 ZP1A_W02 ZP1A_W03

			<p>Neurologia  Dietetyka zaburzeń odżywiania u dzieci i osób starszych  Aktywizacja osób starszych  Ratownictwo medyczne  Epidemiologia wybranych chorób zakaźnych  Wykład monograficzny z zakresu opieki nad dziećmi i osobami w podeszłym wieku  Seminarium dyplomowe</p>	<p>ZP1A_W04  ZP1A_W05  ZP1A_W06  ZP1A_W07  ZP1A_W09  ZP1A_W13  ZP1A_W14  ZP1A_W15  ZP1A_W16  ZP1A_W17  ZP1A_W19  ZP1A_W20  ZP1A_U02  ZP1A_U03  ZP1A_U04  ZP1A_U05  ZP1A_U06  ZP1A_U07  ZP1A_U08  ZP1A_U09  ZP1A_U10  ZP1A_U11  ZP1A_U12  ZP1A_U13  ZP1A_U14  ZP1A_U15  ZP1A_U16  ZP1A_K01  ZP1A_K03  ZP1A_K05  ZP1A_K07</p>
	<b>Przedmioty dla studentów obcojęzycznych</b>	4	<b>Język polski-</b> W ramach przedmiotu realizowane będą treści dotyczące nauczania języka polskiego (lektorat), w treści nauczania	

		<p>włączono zagadnienia związane z polską kulturą (filmem, teatrem), historią i tradycją. W obrębie przedmiotu będą też realizowane zagadnienia związane z kształceniem umiejętności sprawnego pisania.</p> <p><b><u>1. Treści leksykalne:</u></b> Zagadnienia, które występują w stosowanych na zajęciach podręcznikach na poziomie B2 (np. szkoła i studia; moda i uroda, praca, rynek pracy; sklepy, handel, konsumpcja; Polska od kuchni; urzędy i usługi, słownictwo ekonomiczne; życie polityczne w Polsce; leksyka dotycząca przyrody i środowiska; kultura; religia i wiara).</p> <p><b><u>2. Treści gramatyczne:</u></b> Zgodne z sylabusem podręczników przewidzianych dla poziomu B2 dla danego języka i zgodne z wymaganiami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.</p> <p><b><u>3. Funkcje językowe:</u></b> Zgodne z sylabusem podręczników dla poziomu B2 i pozwalające studentom na porozumiewanie się w języku obcym (np. branie czynnego udziału w dyskusjach, wyrażanie emocji oraz wyrażanie swoich opinii, argumentowanie i formułowanie swojego punktu widzenia w formie ustnej i pisemnej, dokonywanie prezentacji).</p>	
--	--	--	--

<b>PRAKTYKI (wymiar, zasady i forma):</b>	15	<p>Praktyki na kierunku Zdrowie Publiczne stanowią integralną część procesu uczenia się. Realizowane są one w ramach 375 godzin podzielonych na 3 semestry. W semestrze III i IV studenci realizują stosownie po 120 godzin, a w semestrze V 135 godzin. Odbywają się one w placówkach/instytucjach, z którymi Uczelnia zawarła Porozumienie lub Umowę o współpracy, np. przychodniach, Domach Samopomocy/Pomocy. Nadzór nad realizacją praktyki zawodowej sprawuje z ramienia uczelni opiekun praktyk, który dokonuje semestralnego zaliczenia praktyk. Zasady odbywania praktyk w Instytucie Zdrowia Publicznego Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.</p> <p>Praktyki na kierunku Zdrowie Publiczne odbywają się według regulaminu.</p>	ZP1A_W01 ZP1A_W02 ZP1A_W04 ZP1A_W05 ZP1A_W07 ZP1A_W09 ZP1A_W10 ZP1A_W11 ZP1A_W12 ZP1A_W14 ZP1A_W17 ZP1A_W20 ZP1A_U01 ZP1A_U03 ZP1A_U04 ZP1A_U05 ZP1A_U06 ZP1A_U07 ZP1A_U08 ZP1A_U09 ZP1A_U10 ZP1A_U12 ZP1A_U13 ZP1A_U16 ZP1A_K01 ZP1A_K02 ZP1A_K03 ZP1A_K04 ZP1A_K05 ZP1A_K06 ZP1A_K07 ZP1A_K08
razem	<b>180</b>		

## SPOSOBY WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA W TRAKCIE CAŁEGO CYKLU KSZTAŁCENIA:

Prowadzący określa szczegółowe efekty uczenia się i formę ich weryfikacji, a następnie umieszcza je w karcie przedmiotu. Osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych dla poszczególnych zajęć oznacza realizację założonej koncepcji kształcenia na prowadzonym kierunku i uzyskanie efektów kierunkowych (osiągnięcie sylwetki absolwenta). Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiąganych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia odbywa się poprzez:

- 1) **proces dyplomowania** - poprzez prace dyplomowe oceniane są przez promotora i recenzenta.
- 2) **praktyki studenckie** - efekty uczenia się uzyskiwane przez praktyki studenckie są dopełnieniem koncepcji kształcenia. Weryfikacja efektów następuje zgodnie z regulaminem praktyk na poszczególnych kierunkach.
- 3) **wymianę międzynarodową studentów** - uzyskiwanie informacji od studentów dotyczącej posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w kontekście pobytu w uczelni partnerskiej,
- 4) **osiągnięcia kół naukowych** - informacja zwrotna poprzez uzyskiwane recenzje zewnętrzne (publikacje naukowe, wystąpienia na konferencjach, przyznane stypendium Rektora i Ministra),
- 5) **badanie losów absolwentów** - poprzez uzyskiwanie informacji zwrotnych z zakresu uzyskanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i ich przydatności na rynku pracy,
- 6) **badanie opinii pracodawców** - opiniowanie przez pracodawców programów studiów, w tym zakładanych efektów uczenia się i metod ich weryfikowania, szczególnie dotyczących kształcenia praktycznego.

Dodatkowo podstawą oceny realizacji efektów uczenia się są:

- 1) **Prace etapowe** - realizowane przez studenta w trakcie studiów takie jak: *kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, referaty, prezentacje, case studies*, Kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, projekt - według instrukcji przygotowanej przez prowadzącego zajęcia. Wszystkie dodatkowe formy zaliczenia wymagają dodatkowych instrukcji.
- 2) **Egzaminy z przedmiotu.** Pytania przygotowane do egzaminu nie powinny wychodzić poza treści zawarte w karcie przedmiotu realizowanych w ramach wykładu. Student ma prawo do uzasadnienia przez prowadzącego otrzymanej na egzaminie oceny.  
Forma egzaminu: ustna, pisemna, testowa lub praktyczna określana jest przez prowadzącego wykład i zawarta w karcie przedmiotu.
  - a) **Egzamin ustny** powinien być przeprowadzany w obecności innych studentów lub pracowników.
  - b) **Egzamin pisemny** może być organizowany w formie testowej lub opisowej. Egzamin przeprowadza się w sali dydaktycznej, w której jest możliwe właściwe rozlokowanie studentów, zapewniające komfort pracy i jej samodzielność. Prowadzący egzamin ma prawo przerwać lub unieważnić egzamin, gdy w sytuacji gdy praca studenta nie jest samodzielna (student korzysta z niedopuszczonych materiałów, urządzeń i z pomocy innych osób).
- 3) **Zaliczenie i zaliczenie z oceną.** Prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia w sposób opisowy ocenę otrzymaną przez studenta na zaliczeniu.



Formy i metody prowadzenia zajęć oraz kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu.

Wszystkie formy weryfikacji osiągnięć studenta uzyskanych w ramach zajęć w danym semestrze odnotowuje się w kartach okresowych osiągnięć studenta.